

sustulit recentior Philolosophia, docens tres has *animas* toto genere & natura esse distinctas. Confer *Cartesii Epist.* 84. & 85. *Part. I.* & *Claübergii Theoriæ Viv.* §. 64. *Anima illa vegetatiua esset motus intestinus particularum siue succi cuiusdam in plantis & arboribus,* quo vegetantur, crescunt, incrementum capiunt & nutriuntur. *Anima sensitua esset ille motus in organis brutorum, qui excitatur ab obiectis externis;* quique *sensus* dicitur in primo gradu, & in brutis saepe magis viget & perfectior est, quam in ipsis hominibus, secundum versiculos vulgatos:

*Nos aper auditu, lynx visu, simia gustu,
Vultur odoratu, præcedit aranea tactu.*

Illam confusionem merito numerari inter causas difficilis cognitionis naturæ *animæ*, notaui, Hept. Diff. 2. §. 2. & 39. in meo Syn tagm. Sæpe obscure & imperite disputatur, an bruta sentiant. Ari stoteles recte dixit, *vñc opa, vñc anæci, mens videt, mens audit, scil. percipit quid per visum vel auditum.* Sed optime *Cartesius* in omni *sensu* tres gradus distinxit. §. 9. Resp. sext. Primus gradus complectitur omnes *motus*, qui ab obiectis externis immediate excitantur in organis quorumcunque sensuum externorum, & per neruos, huic vel illi sensui famulantes, deferuntur ad cerebrum; vnde spiritus saepe mittuntur per alias neruos versus hæc vel illa membra, & motus quosdam producunt. Primus hic gradus nobis cum brutis est communis; quemadmodum omnibus est manifestum; & *Cartesius* ibidem notat. Secundus gradus complectitur omnes illas *ideæ*, siue *perceptiones*, quæ per illos motus in nobis excitantur; vti sunt ideæ solis, lunæ, stellarum, aquæ, ignis, terræ, lapidum, metallorum &c. quando lumen ab iis veniens, vel reflexum, agit in nostros *oculos*; vel soni feriunt *aures*; vel obiecta sapida afficiunt *linguam* & *palatum*; vel odora organa *olfac̄tus*; vel tactiles qualitates, calor, frigus, grauitas, leuitas &c. organa *tactus*. Sed ad tertium gradum pertinent omnia *iudicia*, quæ illis *ideis* & *perceptionibus* solent esse coniunctæ: vti cum dicimus, nos videre hominem, equum, canem, solem, lunam, stellas, &c. non tantum eorum ideæ excitantur; sed etiam iudicamus, esse hominem, equum, canem, &c. non aliud quid. Tertius hic gradus includitur, imo præcipue intelligitur, quando dicimur hoc, vel illud, videre. Ceterorum sensuum eadem est ratio